

Prawa pacjenta i obowiązki lekarza

Obywatelom mówiącym po niemiecku często bywa trudno zrozumieć „język lekarski”. Jeszcze trudniej jest, jeśli w ogóle nie znają Państwo języka niemieckiego lub nie władają nim dobrze. Do tego mogą dochodzić trudności w porozumiewaniu się z powodu różnic kulturowych.

Należy pamiętać, że koszty tłumaczenia zwykle nie są pokrywane przez ubezpieczenie zdrowotne.

W Niemczech lekarze zazwyczaj mają mało czasu dla poszczególnych pacjentów. Niemiecki system opieki zdrowotnej jest niestety bardzo złożony. Dlatego chcielibyśmy poinformować Państwa, jakie mają Państwo prawa jako pacjenci i pacjentki oraz jak lepiej zrozumieć niemiecki system opieki zdrowotnej. Wskazujemy również na możliwości wsparcia w przypadku trudności w porozumiewaniu się.

Ta informacja jest również dostępna w następujących językach:
arabski, angielski, francuski, rosyjski, ...

Jeśli w poniższym tekście będą używane słowa „lekarz” lub „pacjent” w formie męskiej, zawsze mamy na myśli wszystkie płci. Dzięki temu tekst jest łatwiejszy w odbiorze.

BUNDESARBEITS-
GEMEINSCHAFT
DER
PATIENT*INNEN-
STELLEN
(BAGP)

Astallerstr. 14
80339 München
TELEFON
089 / 76 75 51 31
FAX
089 / 725 04 74

internet:
www.bagp.de
mail@bagp.de

Sie erreichen uns:
Di - Do
13 - 14 Uhr
und AB

Jak porozumieć się ze swoim lekarzem?

Nawet jeśli rozumiecie Państwo język niemiecki, porozumiewanie się podczas porady medycznej lub leczenia może być trudne.

W większych miastach często znajdziecie Państwo lekarzy lub terapeutów, którzy mówią w Waszym języku ojczystym. Możecie Państwo znaleźć takich specjalistów, korzystając np. z tej strony internetowej: <https://www.kbv.de/html/arztsuche.php>.

Pomoc w tłumaczeniu oferowana przez rodzinę

Wielką zaletą jest, jeśli któryś członek rodziny mówi dobrze po niemiecku. Należy jednak pamiętać, że dzieci mogą być emocjonalnie przeciążone tłumaczeniem niektórych tematów lub nie posiadać potrzebnych fachowych terminów i wiedzy medycznej.

Pomoc tłumacza

W razie potrzeby mogą Państwo zatrudnić tłumacza, który będzie obecny podczas wizyty lekarskiej, teleporady lub porady przez wideo. Koszty tłumaczenia nie są jednak pokrywane przez kasy chorych i należy je opłacić samodzielnie. Koszty te mogą wynosić od 70 do 85 Euro za godzinę. Jeśli nie mają Państwo wystarczających środków finansowych, proszę pytać o specjalne warunki. Jeśli zdecydujecie się Państwo na płatnego tłumacza, proszę poinformować o tym wcześniej lekarza aby uniknąć czasu oczekiwania oraz aby lekarz poświęcił na wizytę wystarczająco dużo czasu. Tłumacz musi być opłacony również za ewentualny czas oczekiwania.

W niektórych przypadkach bezpłatną pomoc w tłumaczeniu tekstów oferują także instytucje dla migrantów.

Pomoc w tłumaczeniu w szpitalu

Podczas pobytu w szpitalu zdarza się, iż ktoś z personelu, kto mówi w Państwa języku, pomoże bezpłatnie w tłumaczeniu, jeśli zgodzą się Państwo na taką pomoc.

Prawa pacjenta i obowiązki lekarza

Szczególnie w obcym kraju warto znać swoje prawa. W Niemczech od lutego 2013 roku obowiązuje ustawa o prawach pacjenta w Kodeksie Cywilnym (BGB). Przedstawiamy tutaj krótko podstawowe prawa Państwa jako pacjentów:

Wolny wybór lekarza

Mają Państwo prawo do samodzielnego wyboru lekarza. Jeśli posiadają Państwo ustawowe ubezpieczenie zdrowotne, należy wybrać lekarza rozliczającego się z kasą chorych (a nie lekarza prywatnego). Adresy takich lekarzy można znaleźć m.in. na stronie Stowarzyszenia Lekarzy Ustawowych Ubezpieczeń Zdrowotnych. (<https://www.kbv.de/html/arztsuche.php>).

Obowiązek leczenia

Lekarz Ustawowych Ubezpieczeń Zdrowotnych ma obowiązek leczenia wszystkich pacjentów przynależących do kasy chorych. W przypadku, gdy lekarz ma zbyt wielu pacjentów lub zostało nadwyżone zaufanie, może on zdecydować o odmowie leczenia. Jednak w sytuacji nagłego wypadku, gdy istnieje zagrożenie dla życia, każdy lekarz ma obowiązek udzielenia pomocy medycznej.

Umawianie wizyt

Jeśli umówili Państwo wizytę w gabinecie lekarskim, zarówno Państwo, jak i lekarz są zobowiązani do jej dotrzymania lub odwołania z odpowiednim wyprzedzeniem, najpóźniej jeden dzień (24 godziny) przed terminem wizyty. W przypadku nagłych zdarzeń (n.p.wypadek lub choroba), należy niezwłocznie poinformować gabinet lekarski. W przeciwnym razie lekarz może zażądać odpłatności za niezrealizowaną wizytę.

Zmiana lekarza

Jeśli nie jesteście Państwo zadowoleni z leczenia przez Waszego lekarza, możecie wybrać innego. Jeżeli chcecie Państwo zmienić lekarza podczas trwającej (stomatologicznej) terapii, musicie poinformować o tym ubezpieczenie zdrowotne (Waszą kasę chorych). Również lekarz może ze swojej strony przerwać leczenie, jeśli nie ma obopólnego zaufania.

Wybór szpitala

Istnieje również możliwość dokonania przez Państwa wyboru szpitala, choć są w tej kwestii pewne ograniczenia. Lekarz skieruje Was zazwyczaj do najbliższego szpitala lub do specjalistycznej placówki medycznej.

Jeśli wybieriecie Państwo szpital oddalony od najbliższego, będziecie musieli sami pokryć dodatkowe koszty (np. koszty transportu). W szpitalu nie ma możliwości dokonania wyboru dowolnego lekarza. Leczy Państwa lekarz, który akurat pełni dyżur. Pacjenci prywatni mogą wybrać dowolnego lekarza.

Umowa dotycząca leczenia

Przy rozpoczęciu leczenia dochodzi do zawarcia umowy między Państwem a Państwa lekarzem. Podczas rejestracji należy przedłożyć swoją kartę ubezpieczeniową. Lekarz zobowiązany jest do udzielenia pomocy medycznej zgodnie z umową. Państwo jesteście zobowiązani do uiszczenia opłaty wtedy, jeśli kosztów nie pokrywa Wasza kasa chorych. Umowa leczenia wiąże się z kolejnymi prawami i obowiązkami dla obu stron.

Jeśli nie posiadają Państwo ubezpieczenia zdrowotnego, konieczne będzie uiszczenie opłaty za leczenie prywatne. W niektórych miastach i gminach istnieją jednak systemy wsparcia, które udzielają pierwszej pomocy i leczenia awaryjnego w przypadku choroby, obrażeń lub ciąży. Te usługi są finansowane dzięki datkom, a pracownicy wykonują je w ramach wolontariatu.

Uwaga: Osoby zamieszkujące w Niemczech są zobowiązane do posiadania ubezpieczenia zdrowotnego. Nasze ośrodki poradnictwa służą pomocą w tej sprawie.

Anamneza i diagnostyka

Lekarz ma obowiązek zbadania Państwa dokładnie. Musi poświęcić czas na opisanie przez Państwa wcześniejszych chorób i obecnych dolegliwości. Badania ryzykowne i obciążające mogą być przeprowadzane tylko wtedy, gdy są niezbędne do celów diagnostycznych oraz jeśli zostali Państwo poinformowani o ryzykach i wyrazili na te badania zgodę.

Leczenie

Leczenie powinno przebiegać zgodnie z aktualnie uznanym stanem i znajomością wiedzy medycznej.

Usługi i dopłaty

Dla osób ubezpieczonych ustawowo przez kasę chorych lekarz może udzielać jedynie tak zwanych usług gwarantowanych, czyli usług koniecznych z medycznego punktu widzenia, wystarczających, celowych i ekonomicznych.

Do wielu usług muszą Państwo dopłacić - zazwyczaj pomiędzy 5 a 10 Euro, na przykład za leki, środki lecznicze, koszty przejazdu lub 10 Euro za każdy dzień pobytu w szpitalu. Te dopłaty muszą być uiszczane tylko do określonej wysokości, tzw. indywidualnej granicy obciążenia (czyli 2% rocznych dochodów brutto). Dlatego najlepiej zachowywać paragony dopłat.

Dla osób o niskich dochodach istnieją specjalne przepisy.

Informacja

Lekarz musi poinformować Państwa w zrozumiały sposób przed i w trakcie leczenia. Szczególnie dotyczy to diagnostyki, prognozowanego rozwoju stanu zdrowia, terapii i działań, które są potrzebne podczas i po terapii. Dotyczy to również ewentualnych ryzyk i niepożądanego działania leków.

Lekarz powinien wskazać na możliwe alternatywy, jeśli różne metody leczenia mogłyby prowadzić do znacznie odmiennych obciążeń, ryzyk lub szans na wyleczenie.

Jeśli lekarz wie, że koszty leczenia nie zostaną w pełni pokryte przez kasę chorych, musi poinformować Państwa pisemnie o oczekiwanych kosztach przed rozpoczęciem leczenia.

Drugia opinia lekarska

Jeśli decyzja o terapii tego wymaga, możecie Państwo zasięgnąć opinii innego lekarza. W przypadku niektórych planowanych zabiegów chirurgicznych (np. wszczepienia sztucznego stawu kolannowego) istnieje prawny wymóg uzyskania drugiej opinii lekarskiej.

Zgoda

Leczenie może być rozpoczęte dopiero wtedy, gdy zrozumieli Państwo wyjaśnienia lekarza i wyrazili zgodę na leczenie medyczne. Proszę niezwłocznie poinformować lekarza, jeśli coś nie zostało zrozumiane.

Oświadczenie woli pacjenta („Patientenverfügung”)

Oświadczenie woli pacjenta, to w Niemczech dobrowolna pisemna zgoda na określone działania medyczne (badania, terapie lub operacje) złożona (np. u lekarza rodzinnego) na wypadek niemożności wyrażenia świadomej zgody przez pacjenta (np. poprzez utratę świadomości, śpiączkę, demencję).

Dokumentacja

Lekarz musi zapisać wszystkie istotne etapy leczenia i wszystkie dane leczenia. Te dokumenty dotyczące Państwa muszą być przechowywane przez 10 lat.

Wgląd do dokumentacji pacjenta

Możecie Państwo uzyskać kopie tych dokumentów - często za opłatą - na własny użytek. Wgląd lub kopiowanie może być odmówione tylko w wyjątkowych przypadkach, gdy stoją na przeszkodzie „istotne terapeutyczne powody” lub „prawa osób trzecich”.

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej

Lekarze i inni pracownicy służby zdrowia (opiekunowie, pielęgniarki, psychoterapeuci...) są zobowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej. Obowiązek zachowania tajemnicy odnosi się również wobec bliskich. Możecie Państwo jednak zwolnić swojego lekarza z obowiązku zachowania tajemnicy za pomocą pełnomocnictwa.

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej przez lekarza wobec rodziców dzieci i młodzieży niepełnoletniej jest skomplikowany. Zasadniczo lekarze muszą jednak zachować tajemnicę lekarską wobec rodziców pacjentów powyżej 15 roku życia.

Indywidualne dodatkowe działania medyczne - terapeutyne (IGeL)

IGeL to działania medyczne, leczenie stomatologiczne i usługi psychoterapeutyczne, których koszty pacjenci ponoszą zwykle samodzielnie. Nie są one objęte zakresem usług ustawowego ubezpieczenia zdrowotnego. Lekarz musi omówić i ustalić te usługi z Państwem pisemnie przed rozpoczęciem leczenia.

Czy mają Państwo jeszcze jakieś pytania?

Jeśli coś jest dla Państwa niejasne, jeśli mają Państwo jakieś pytania lub chcieliby złożyć skargę na lekarza lub szpital, prosimy o kontakt z nami.

Adresy punktów poradnictwa dla pacjentów w Niemczech można uzyskać w naszej siedzibie w Monachium.

Punkty poradnictwa dla pacjentów oferują możliwość uzyskania informacji, porady i zgłoszenia skarg oraz możliwość wymiany doświadczeń. Wszystkie informacje od osób poszukujących porady są traktowane anonimowo. Punkty poradnictwa dla pacjentów są bezstronne i niezależne, działają w interesie pacjenta.

Dodatkowe możliwości uzyskania informacji

Informacji o poszczególnych punktach poradnictwa dla pacjentów można uzyskać w oddziale:

Bundesarbeitsgemeinschaft der Patient*innenstellen (BAGP)

Astallerstr. 14, 80339 München

Tel: 089 / 76 75 51 31

Fax: 089 / 725 04 74

Godziny otwarcia: wtorek - czwartek 13:00 -14:00

lub na stronie internetowej: www.bagp.de